

Jednička rozkvetla
vlčími máky

Omáčkovna jako
nová

1. ZÁKLADNÍ ŠKOLA
MARTINOVSKÉHO 153
269 01 RAKOVNÍK

číslo 3, ročník XI, prosinec 2021

ŠKOLNÍ noviny

Informační čtvrtletník 1. ZŠ Rakovník

Abyste nám mohli věřit, musíte o nás více vědět

ADAPTAČNÍ POBYTY
LETOS NATŘIKRÁT

..... strana 2

HRDINOVÉ MEZI NÁMI
STÁLE EXISTUJÍ

..... strana 2

ZAKONČENÍ PROJEKTU
PŘÍBĚHY NAŠICH
SOUSEDŮ

..... strana 3

JAK VIDÍ BUDOUCNOST
ZUZKA A MÍŠA

..... strana 5

PRVNÍ ŠKOLIČKA JE ZA
NÁMI

..... strana 5

ŠKOLNÍ DRUŽINA SI
POŘÁDNĚ UŽÍVÁ

..... strana 8

Adaptační pobyty letos natřikrát

MARKÉTA MARKOVÁ

Adaptační pobyty se konaly opět v Sosní u Jesenice v polovině září. Vyrazily na ně všechny šesté třídy.

I když předpověď počasí nebyla právě příznivá, rozhodli jsme se, že si ten „adapták“ prostě užijeme! Po příjezdu na místo jsme se ubytovali a společně si pochutnali na výborné gulášové polévce a poté i velmi chutném hlavním jídle. Seznámili jsme se s pravidly pobytu a také programem, který pro nás skvěle vymyslel a přichystal pan učitel Robert Chytrý. Zpočátku nám počasí přálo, mohli jsme se tedy věnovat seznamovacím aktivitám. Druhý den ráno jsme se vydali na pěknou procházku k Božímu kameni, lomu a pramenům Javornice. Děti měly možnost vidět na vlastní oči ve volné přírodě rostoucí vřesy, lišejník a další rostliny.

POKRAČOVÁNÍ NA STRANĚ 2

Adaptační pobyty letos natřikrát

MARKÉTA MARKOVÁ, TEREZA
MALÁ, RED

**Bez bojovky, s trochou
deště, ale rozhodně
s dobrou náladou.**

Jako první vyrazila na očekávaný adapták třída VI. A. Zatímco dalším třídám již na jejich program svítilo sluníčko, áčku se ochladilo a začalo pršet. To bohužel překazilo plány a všemi očekávaná „bojovka“ se musela zrušit. Všichni byli nejdříve zklamání, ale pan učitel dobře zaimprovizoval a připravil náhradní plán ve společenské místnosti. Účastníci přišli bohužel také o možnost táboráku, ale díky panu kuchaři si pochutnali alespoň na opečených párcích. V ostatních třídách už bojovky

proběhly a patřily opět k nejúspěšnějším aktivitám. Podobně jako další hry, které se zaměřovaly na spolupráci jednotlivců, týmovost, sebezpoznání, poznání nových spolužáků a učitelů, na rozvoj respektu a posilování důvěry. Stojí za zmínku, že na organizaci akce se podílely také praktikantky.

Poslední den každého adaptáku je vždy ve znamení balení, úklidu a odjezdu. A většinou se objeví hlasy, jaká je to škoda, že už se musí zase domů...

Rádi bychom poděkovali panu učiteli Chytrému za skvělou organizaci celého adaptačního kurzu. Městu Rakovník za finanční podporu, kterou škole již několikrát rokem po sobě poskytlo. A v neposlední řadě patří velký dík „Pepovi a Emě“ z Rekreačního

střediska Soseň, kteří se o nás po celou dobu pobytu starali prostřednictvím plných talířů dobrého jídla.

Milí šestáci, doufáme, že v podobném rytmu a ve stejné pozitivním duchu, v jakém jste zvládli zářijový adaptační pobyt, budete zvládat také následující školní roky.

Sérii adaptačních pobytů zakončili naši šestáci 22. září. V podstatě ihned po skončení letošních kurzů začal metodik prevence Robert Chytrý plánovat adapták příští. Jde totiž o velice prospěšný program, který pomáhá jemu i třídním učitelům, kteří se výjezdů rovněž účastní, poznat jednotlivé žáky, jejich povahové rysy, vidět, jak reagují v záťažových situacích a jakou mají pozici ve třídě.

Hrdinové mezi námi stále existují

VERONIKA ŠVARCOVÁ

**Hrdinové mezi námi
existují. Skrývají se,
nenápadně procházejí
kolem nás... Zkuste se
zeptat, třeba budete
překvapeni.**

Dokonce bychom je objevili i v našich rodinách. Nevěříte? V šestých třídách jsme se rozhodli, že takové hrdiny zkusíme najít. Během hodin dějepisu, kdy jsme si povídali, proč je důležité znát historii naší rodiny, vznikl společný nápad.

Zapátrali jsme u maminek, tatínků, babiček a dědečků. Pamatují si jistě víc a mohou tak zavzpomínat na své blízké.

Všechny donesené příběhy se po týdnu sešly v jedno velké vyprávění v hodinách. Zjistili jsme, že každý má v rodině a ve svém nejbližším okolí lidi, na které může být hrdý. Takové, kteří prošli zajímavým a obtížným obdobím jako byly například světové války,

znárodnění podniků nebo třeba stavba velkých továren.

Vzpomínky na svého pradědečka shrnul žák šesté třídy Denis Čermák takto.

Můj praděda se narodil v roce 1939 a pamatuje si na konec války. Bydleli tenkrát v Praze Holešovicích. Viděl, jak lidé v ulicích staví barikády. Němci měli tanky a děla postavené na protějším břehu Vltavy. Když začali ostřelovat Prahu, museli se lidé ukrývat ve sklepích. Byli tam i několik dní. Spali tam i vařili. Byla to nebezpečná doba.

Děda byl ještě malý kluk a bral to jako dobrodružství, na které do dnes vzpomíná.

Na svého dědu vzpomínal také Simon Jankovský, VI. A.

Václav Pelc byl můj dědeček, kterého si pamatuji z dětství. Narodil se roku 1938 a pocházel z Kadaně. Vystudoval stavební průmyslovou školu a začal pracovat jako stavební technik v Chomutově. Zajímal se o historii

a vykopávky. Také proto přijal práci v kadaňském muzeu. Po pár letech se s babičkou přestěhovali do Rakovníka.

Děda se stal místopředsedou národního výboru a po revoluci pak místostarostou Rakovníka. Zemřel, když mi bylo 5 let a do dnes na něj vzpomínám.

Lucie Komendová VI. A, vzpomínky na prababičku

Moje prababička byla Němka, která si vzala Čecha. Za 2. světové války jí Němci nadávali, že si vzala Čecha a chtěli ji zabít děti. Ani potom to nebylo lepší, protože přišli Rusové a bylo to podobné. A v těchto těžkých chvílích musela myslet dopředu. Schovávala děti na půdě, a protože děti samozřejmě měly hlad, tak od souseda vyškemrla pár brambor. Dostala jenom takové menší, část snědli, ale zbytek zasadila a později jí z nich vyrostly brambory nové. Soused byl sice našťvaný, protože šlo přeci původně o jeho brambory, ale děti i ona měly co jíst.

Zakončení projektu *Příběhy našich sousedů*

EVA JANOTOVÁ

Závěrečná prezentace projektu Příběhy našich sousedů proběhla 23. září ve Státním okresním archivu Rakovník. Tým naší školy tvořili žáci z osmého a devátého ročníku. Lucce Bláhové, Aničce Doležalové a Martinovi Janotovi se podařilo zpracovat, zdokumentovat a odprezentovat životní příběh paní učitelky Mileny Fridrichové. Právě jí patří velké poděkování za její trpělivost a čas, který nám věnovala.

Obdobím tvorby projektu nás provázela koronavirová opatření, proto nebylo mnohdy snadné získat historický materiál. Většina setkání našeho týmu probíhala v online podobě, stejně tak byla vytvořena finální nahrávka do rozhlasu. Přesto se žáci nevzdali a materiál neustále shromažďovali, aby mohli vše zdárně dokončit.

Díky práci s pamětníkem se naučili používat jednu z metod historiografie, která je využívána ve výuce moderních dějin. Jejím cílem je shromážďovat vědecký materiál, hodnotit ho, zpracovat a interpretovat. Tímto způsobem měli možnost poznat historické události z pohledu jedince, který zkoumané období prožil.

Proto pro nás bylo slavnostní zakončení projektu odměnou a zároveň poděkováním všem, kteří nám po celou dobu projektu pomáhali a podporovali nás. Není jednoduché postavit se před publikum a odprezentovat vlastní tvorbu. Přes veškeré překážky se naši žáci zhostili svého úkolu na výbornou. Také jim patří gratulace, pochvala a poděkování.

Vzdělávací projekt neziskové organizace Post Bellum

Příběhy našich sousedů je vzdělávací projekt neziskové organizace Post Bellum pro žáky osmých a devátých tříd základních škol a tercií a kvart víceletých gymnázií. Mají za úkol vyzpovídat pamětníka, natočit vzpomínky, digitalizovat fotografie, prozkoumat archivy a nakonec vytvořit rozhlasovou, televizní nebo psanou reportáž či dokument.

Post Bellum je společnost zabývající se zaznamenáváním a archivací vzpomínek pamětníků historických událostí. Přípravuje výstavy a spolupracuje s médii na výrobě dokumentárních pořadů. Zabývá se uchováním nasbíraného zvukového, obrazového a textového materiálu a jeho prezentací široké veřejnosti.

Omáčkova jako nová

KAREL FOLBER

Martinovského ulice, ve které sídlí naše škola, je zase o něco hezčí. Zasloužila se o to rekonstrukce naší menší školní budovy, pro kterou se v Rakovníku vžil název Omáčkova. Skončila v druhé polovině října. Investorem celé akce bylo město Rakovník.

Práce se rozběhly v červnu, pokračovaly během hlavních prázdnin a oproti plánu se trochu protáhly. Výuku v blízkosti staveniště musely zvládat dvě druhé třídy a školní družina, velké poděkování patří žákům, učitelkám a vychovatelkám, trpělivost prokázali také rodiče. Nestal se žádný úraz a to je moc dobře.

Nejvíce času zabrala stavbařům demontáž staré střechy a konstrukce nové a ovšem také fasáda. Stavební firma vyměnila rovněž okapy a další klempířské prvky. Velkou radost máme z nových vstupních dveří s ovládním. Až na vnitřní parapety šlo o rekonstrukci, která se interiéru nedotkla.

Oklepávání staré omítky přineslo překvapení v podobě gotického ostění (více informací k zajímavému objevu, který dokazuje, že budova Omáčkova je s největší pravděpodobností starší, najdete v samostatném článku na této straně).

Posledními kaňkami na jinak ukázkovém školním areálu jsou školní dílny a povrch před vstupem do Omáčkova. Právě na něj přijde řada v létě. Máme příslib druhé etapy rekonstrukce školního dvora, v rámci které by mělo být zastřešeno vstupní schodiště, zadlážděn prostor od plechových vrat a především zbudován malý přístavek, který poslouží mimo jiné jako sklad pro zahradní nářadí.

Budova Omáčkova je zřejmě starší

Když stavební firma oklepala na Omáčkovně starou omítku, čekalo na řemeslníky velké překvapení. Objevila se totiž dvě pozdně gotická kamenná ostění. Stavba by mohla pocházet až ze 16. století. O domu není dostatek informací. Uspokojivě je jeho historie popsána do 19. století.

Ostění jsou ve zdivu za vraty do školního dvora. První jsou kamenná „futra“ vstupních dveří. Portál má segmentový oblouk, jde tudíž o pozdní gotiku. Druhé ostění ohraničovalo okenní otvor a je zdobenější, rovněž se dochovalo v lepším stavu.

Gotická ostění se zdokumentovala a opět skryla pod novou omítkou. O přiznání ostění ve fasádě se neuvažovalo, prvky by byly zbytečně vystaveny povětrnostním vlivům.

Jak vidí budoucnost Zuzka a Míša

ZUZANA PLAČKOVÁ, MICHAELA HOLÁ

Jaký je život v 21. století? Těžký. Obecně je život sám o sobě těžký. Ať už je 21. století nebo třeba 2. Nemohu to srovnávat, protože jsem nežila v jiném než 21. století, ale pan učitel Chytrý mě učí dějepis, takže něco vím. Víím, že v minulosti bylo mnoho válek i před údajným narozením Ježíše Krista. Víím, že se lidé zotročovali. Víím, že bohatí lidé byli ti důležití a jediní, na kterých záleželo. A víím, že nechci, aby se něco z toho vrátilo.

Ale když se pečlivě podíváte na dnešní svět, změnilo se toho tolik? Covid zabíjí možná i více lidí než válka. Někteří si myslí, že jsou něco víc než ostatní, protože mají lepší známky nebo jinou barvu kůže. Jenomže vzhled ani chytrost nejsou všechno. Dobře, možná dostanete vysvědčení se samými jedničkami, ale to vás nepřipraví na reálný život, kdy budete muset chodit do práce a vysčítat si s dvaceti tisíci na měsíc.

Když je dětem deset, nemohou se dočkat, až budou dospělé a nikdo jim nebude říkat, co mají dělat. Dospělost si pravděpodobně představují jako horskou dráhu, která jede pořád nahoru. Ale pravda je, že dolů jezdí také a to často. Co jsem tím vším chtěla sdělit? Buďte dětmi, jak dlouho můžete. Hrajte si, dovádějte a dělejte různé hlouposti, protože realita přijde brzy a uhodí tvrdě. (Zuzana Plačková)

Mým dětským snem bylo vždy pomáhat lidem a jednou se stát lékařkou. Hodně mě inspiroval můj starší bratranec, který už od základní školy věděl, že jednou bude doktorem a v současné době studuje medicínu. Nevím, jestli se mi tento sen splní, zda se dostanu na střední školu a poté na vysokou školu, ale byla bych za to moc ráda. Kdyby se mi tento sen vyplnil, mohla bych být za 20 let doktorkou. Chtěla bych být úspěšná, vědět si se vším rady a tak každému pomoci.

Nedávno jsem četla na internetu příběh jedné lékařky. Neměla samé jedničky, na školách nebyla nějaký dokonalý student. Každý jí říkal, že na to, aby byla doktorkou, by měla být víc chytrá, ale ona si z toho nic nedělala a stála si za svým snem. Samozřejmě, že dosáhla svého a nyní je velmi úspěšná.

Myslím si, že když si budu věřit a nebudu se bát, tak zvládnou vše. V mé hlavě je pořád otázka „Mám na to?“. Jedna část mého já říká, že ne, ale ta druhá věří, že ano a že si mám stát za tím, co chci, bez ohledu na ostatní.

„Zvládnou to?“ Dobrá otázka. Je to velká dřina. Za 20 let bych chtěla být takovou lékařkou, která pro zdraví pacienta udělá vše, co bude v jejích silách. Možná bude mít 35 letá Michaela i rodinu, co já vím. Ve svých skoro patnácti letech si nedokážu představit, že bych měla mít manžela a nedejbože ještě děti. No, kdo ví... (Michaela Holá)

Upravujeme školní vzdělávací program

Základní školy budou mít více informatiky. Rozvrhy samozřejmě nejsou nafukovací, a tak bude jedním klíčovým úkolem najít způsob, jak hodiny informatiky navíc do rozvrhu dostat a ve kterých předmětech naopak hodinovou dotaci snížit.

Informatiku budeme učit ve všech ročnících 2. stupně, na 1. stupni pak ve čtvrté a v páté třídě.

Celkové pojetí výuky IT se výrazně změní. Dosavadní vzdělávací oblast s názvem Informační a komunikační technologie byla zrušena. Přibyla vzdělávací oblast Informatika a také klíčová kompetence - digitální gramotnost.

V hodinách informatiky půjde především o rozvoj tzv. informatického myšlení, které se o znalosti a dovednosti z informatiky opírá.

První Školička za námi

KAREL FOLBER

První setkání s budoucími prvňáčky a jejich rodiči proběhlo první listopadovou středu. Akce se těšila velkém zájmu.

Předpovídat v dnešní době, kolik přijde na jakoukoliv akci lidí, je čiré věštění z křišťálové koule. Do hry vstupují faktory, které jsme si před dvěma lety vůbec nedokázali představit. Takže nás velice překvapilo, že si cestu do školy našly 3. listopadu tři desítky dětí.

Garantkami letošní Školičky jsou Mgr. Zuzana Ledvinová a Mgr. Jolana Khunová, které také připravily program pro děti. Mysleli jsme samozřejmě i na rodiče, pro které nachystala Mgr. Pavlína Jirkovská přednášku na téma rozvoj řečových dovedností.

Předškoláky jsme z důvodu jejich vysokého počtu rozdělili na dvě

půlky, každé se věnovala jedna pravděpodobná učitelka prvních tříd. Děti si vyzkoušely práci v lavicích, poznaly nové kamarády, pracovaly na úkolech z oblasti grafomotoriky, zrakového a sluchového vnímání, rozvíjely pozornost.

Předpokládáme, že budeme mít v prvním ročníku shodně s předchozími roky dvě třídy.

S rodiči jsme se loučili s tím, že se znovu uvidíme 1. prosince. Do našich plánů však už poněkolkáté zasáhl covid. Se zohledněním aktuální situace a v souladu s doporučeními jsme se rozhodli další Školičku odvolat. V kalendáři akcí, který najdete na našich internetových stránkách www.1zsrako.cz, zatím zůstala setkání v roce 2022. To první by se mělo konat po vánočních prázdninách 5. ledna. Doporučujeme sledovat školní informační kanály, jejichž prostřednictvím dáme vědět.

Jednička rozkvetla vlčími máky

MARKÉTA MARKOVÁ

Páteční dopoledne na Jedničce se neslo v duchu vzpomínek, zajímavých poznatků a vlčích máků. Vždyť právě 11. listopad je již tradičně dnem, kdy si připomínáme konec první světové války, Den válečných veteránů.

Symbol vlčího máku se zrodil za první světové války. V roce 1915 kanadský chirurg John McCrae v reakci na smrt svého přítele, který padl při německém dělostřeleckém přepadu, napsal báseň věnovanou vlčím mákům na flanderských polích. Báseň byla velmi populární a po válce se tato květina stala symbolem válečných veteránů.

Během vyučování navštívila skupinka dětí z historického kroužku všechny třídy na 1. i 2. stupni a pohovořila o významu tohoto dne. Díky informacím, které nám naši mladí historici předali, jsme tak všichni naprosto přesně věděli, na co vlastně přispíváme - především na péči o válečné veterány, rehabilitace. A udělali jsme to opravdu moc rádi. Je na nás, aby se na jejich příběhy nezapomnělo...

Děkujeme paní učitelce Evě Janotové za skvěle zorganizovanou akci.

Adélce, oběma Markétkám, Káje, Markovi, Matějovi a Dominikovi za poselství, které svými slovy a činy předali nám všem.

Na polích flanderských John McCrae

*Na polích flanderských vlčí máky
kvetou,
tam mezi kříži, řada za řadou.
Zde hrob je náš. Však mezi červánky,
na nebi modrém slyšte skřivánky,
když dole kanóny tu svoji píseň řvou.
My mrtví zůstanem - a je to možná
zdání,
že včera žili jsme a byli milováni,
když nyní ležíme na polích flander-
ských.
Náš boj teď jiní převezmou:
do vašich rukou vkládáme teď svou
hořící pochodně a vy ji neste dál.
Kdyby vám uhasla, vzpomeňte na náš
žal.*

*Když rozkvétá lán máků červených,
my spíme dál na polích flanderských.*

(český překlad Jindra Svitáková)

Po roční přestávce proběhly dílny

MARKÉTA MARKOVÁ

Do začátku adventu zbývá ještě dva týdny, ale společně pocítit atmosféru blížících se Vánoc mohli žáci a učitelé už v polovině listopadu.

Velmi oblíbenou akcí je totiž předadventní tvoření. A právě 16. listopadu se prostory školy proměnily v jednotlivé dílny, ve kterých se pečlivě pracovalo. Stuzky, korálky, provázky, drátky, vlna, třpytky, ale třeba i březové špalíky - to vše a ještě mnohem více se pod rukama šikovných dětí proměnilo ve vánoční svíčky, ozdoby na stromček a další dekorace, v „kuchyňce“ již tradičně zavoněly perníčky.

Naši žáci se na vás budou těšit 16. prosince na adventních trzích v Brance, kde si všechny jejich výrobky budete moci zakoupit. Určitě neodejdete s prázdnou!

Školní družina si pořádně užívá

LENKA PERGLOVÁ, RED

Prvního září jsme nastupili jako noví žáci, školáci. Nezkušený, malinko vystrašený, ale moc natěšený a zvědavý, jaké budou první dny ve škole a ve školní družině.

Už je to několik měsíců. Za tu dobu jsme všichni ušli velký kus cesty. Naučili jsme se cestu ze třídy do šatny (nemyslete si, není to úplně snadný úkol), víme kde máme oddělení školní družiny, umíme se rychle obléknout (abychom předběhli druháky v jídelně). V jídelně už sami uneseme táč, dojdeme si pro pití, víme, kde sedíme a HLAVNĚ, víme, která paní vychovatelka je ta NAŠE. Neodcházíme s jinou ani nikam jinam.

Ve školní družině si nejraději hrajeme na školu. Nejen na hodinu výuky, ale máme i poradu vedení. Přijde paní ředitelka, paní zástupkyně, paní učitelky, i pan vrátný a pan školník.

Paní vychovatelce hrajeme divadlo, vyprávíme příběhy a moc rádi ji honíme a chytáme, když hrajeme hry. Venku si taky rádi hrajeme na zvířátka a plníme úkoly.

Teď, když přišlo chladnější počasí, trávíme hodně času v tělocvičně. Vezmeme si tam pastelky a stavebnice a máme to jako velkou třídu. Každý si může na-

jít svůj koutek a být sám. Stihli jsme i několik logochvílek a procvičili pusinky.

Občas si zacvičíme i jógu. Když se potřebujeme hodně vyřádit, uděláme si v tělocvičně diskotéku. Paní vychovatelce někdy uvaříme nebo připravíme nákup, ale ne ledajaký... může si vybrat zboží z akčního letáku.

Naše největší změna, kterou jsme udělali, není vidět. Naučili jsme se respektovat jeden druhého, naučili jsme se, že ne každý má každý den dobrou náladu. Víme, že jsme všichni jedineční a stále jsme kamarádi. Je důležité se podporovat a pomáhat.

Blíží se Vánoce, na které se všichni těší, hlavně na nadílku. Ta bude i ve školní družině. Velký dárek však už žáci, kteří navštěvují oddělení v parku, dostali.

Nejprve jsme ve školním roce 2020/2021 pořídili stolní fotbal do nových prostor školní družiny ve sportovní hale. Rázem se lité fotbalové zápasy zařadily mezi nejoblíbenější volnočasovou zábavu. Sehrál se nejeden turnaj a malované figurky dostaly pořádně zabrat.

Od října trénují hru na stolním fotbálku také děti z oddělení školní družiny v parku. A s napětím čekají, co najdou pod vánočním stromčkem.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

LEGENDA

1. Vrchol. 2. Z toho důvodu. 3. Velký brouk. 4. Spojení kostí. 5. Plodit. 6. Přední osoba. 7. Sportovní soutěž. 8. Elektrický vodič. 9. Neúplné dílo. 10. Umělá hmota. 11. Cirkusové jeviště. 12. Bochník chleba. 13. Chvojí.

DOPLŇOVAČKA

Od jara 2020 řada věcí není na své místě. Po dobu dlouho trvajících mimořádných opatření se konalo jen málo soutěží, nebyli jsme na horách, vynechat jsme museli také v minulosti úspěšné akce pro žáky, rodiče a veřejnost. Snad se začíná blýskat na lepší časy. 16. prosince se koná tradiční akce (POKRAČOVÁNÍ V TAJENCE). Přijďte nás na vánoční jarmark Městské knihovny Rakovník podpořit. Tajenka z minulého čísla ANTIGENNÍ TESTOVÁNÍ

Školní noviny vydává 1. základní škola, Rakovník, Martinovského 153 se sídlem Rakovník, Martinovského 153, IČO 47016973. Evidenční číslo: MK ČR E 20454. Redakční rada: Mgr. Karel Folber, Mgr. Markéta Marková, Mgr. Irena Šimková, tel.: 725 399 299, skolni.noviny@1zsrako.cz. Cena: zdarma. Vychází čtvrtletně, první pracovní den v březnu, červnu, září a prosinci. Webová prezentace: www.1zsrako.cz/skola/skolni-noviny.